

3. Hryhor'yev, O.Yu., Boyar, V.V. Malakhova, I.V. (2013). "The global economy and Ukraine". *Visnyk Natsional'noho universytetu "L'viv's'ka politekhnika". Menedzhment ta pidpryyemnytstvo v Ukrayini: etapy stanovlennya i problemy rozvytku*, 776: pp. 364–369.
4. Inozemtsev M.M. (2016). "The competitiveness of crop production and its ecological and economic support". *Rozvytok yevropeys'koho prostoru ochyma molodi: ekonomichni, sotsial'ni ta pravovi aspekty: materialy Vseukr. nauk.-prakt. konf. molodykh uchenykh ta studentiv* [The development of the European space through the eyes of young people: economic, social and legal aspects: Ukrainian. nauk. and practical. Conf. young scientists and students], Harkiv, Ukraine: pp. 533–537.
5. Kayryak O. and Hamuha O. (2012). "World market". *Ekonomichni nauky. Ser. : Oblik i finansy*, 9(2): pp. 9–13.
6. Kastel's, M. (2000). "The Information Age: Economy, Society and culture", GU-BSE, Moscow, Russia: pp. 608.
7. Maystro, S. V. and Maystro R.G. (2009). "Features of the national economy in conditions of globalization" *Visnyk NTU "KhPI": Tekhnichnyy prohres ta efektyvnist' vyrobnytstva*, 36: pp. 76–82.
8. Mochernyj, S. and Dovbenko, M. (2004). "Economic Theory: Textbook", Vydavnychyj centr "Academia", Kyiv: 856 p. http://pidruchniki.ws/ekonomika/rinok_ekonomichna_sistema.
9. Myazina, N. B. (2010). "Feasibility segmentation of the global agricultural market". *Formuvannya rynkovoyi ekonomiky*, 24: pp. 336–344.

УДК 336.648 / G23

Солодка Ольга Олегівна

к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів,
Київський національний університет імені Тараса Шевченка,
oosolodkaya@mail.ru.

ФУНДАМЕНТАЛЬНИЙ АНАЛІЗ РИНКІВ БАЗОВИХ АКТИВІВ ПОХІДНИХ ФІНАНСОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ

ФУНДАМЕНТАЛЬНЫЙ АНАЛИЗ РЫНКОВ БАЗОВЫХ АКТИВОВ ПРОИЗВОДНЫХ ФИНАНСОВЫХ ИНСТРУМЕНТОВ

FUNDAMENTAL ANALYSIS OF THE MARKETS OF DERIVATIVES UNDERLYING ASSETS

Анотація. В статті визначено вектор використання методології фундаментального аналізу в контексті кон'юнктурних коливань, асиметричності, неефективності та нестабільності ринків базових активів похідних фінансових інструментів. Розглянуто інформаційний простір фундаментального аналізу фондового, грошово-кредитного, валютного, товарно-сировинного ринків.

Аннотация. В статье определен вектор использования методологии фундаментального анализа в контексте конъюнктурных колебаний, асимметрии, неэффективности и нестабильности рынков базовых активов производных финансовых инструментов. Рассмотрено информационное пространство фундаментального анализа фондового, денежно-кредитного, валютного, товарно-сырьевого рынков.

Abstract. In article the vector of use of methodology of the fundamental analysis in the context of market fluctuations, asymmetry, inefficiency and instability of the markets of derivatives underlying assets is determined. The information space of the fundamental analysis of the stock, monetary, currency, commodity and raw markets is considered.

Імперативами розвитку інноваційного підприємництва в глобальному та національному вимірі є мінімізація економічних і фінансових ризиків суб'єктів господарювання, яку забезпечують похідні фінансові інструменти. Ефективний розвиток ринку похідних фінансових інструментів України потребує всебічного кон'юнктурного аналізу ринків базових активів, що актуалізує використання методології фундаментального аналізу. Метою статті є конкретизація методології фундаментального аналізу в контексті кон'юнктурних факторів ринків базових активів похідних фінансових інструментів.

Кон'юнктурні коливання, асиметричність, неефективність та нестабільність фондового, грошово-кредитного, валютного, товарно-сировинного ринків України обумовлюють актуальність розвитку ринку похідних фінансових інструментів, що, у свою чергу, потребує ви-

значення вектору використання методології фундаментального в контексті ірраціональності ринку похідних фінансових інструментів.

Ефективність методології фундаментального аналізу для ринку похідних фінансових інструментів, на наш погляд, пов'язана з гіпотезою ефективності ринків, інакше кажучи, з інформаційною ефективністю. Абсолютно ефективним (інформаційно-ефективним) є ринок, на якому ціна активу завжди дорівнює його інвестиційній вартості. Інвестиційною вартістю є вартість активу на поточний момент часу із урахуванням результатів прогнозової оцінки рівня ціни попиту на нього та доходів за ним, розрахована інформованими аналітиками (справедлива вартість активу).

Згідно гіпотезі ефективності ринків, на абсолютно ефективному ринку кожним фінансовим інструментом у будь-який час торгують за його справедливою вартістю, а нова ринкова інформація миттєво та у повному обсязі відображається в динаміці ринкових цін.

Моделі, методи та інструменти фундаментального аналізу передбачають вивчення всієї сукупності інформації стосовно ринку базового активу з метою визначення впливу всіх можливих кон'юнктурних факторів на процес формування прогнозової динаміки параметрів фінансових інструментів, що, в остаточному підсумку, надає можливість визначити ціну. Інформаційний простір фундаментального аналізу фінансових ринків [5; 6; 7; 8; 9] охоплює: динаміку макроекономічних показників; інформацію про внутрішнє та зовнішнє середовище економічних суб'єктів ринків базових активів; галузевий розріз інноваційної та інвестиційної активності; інвестиційну активність іноземних інвесторів; пріоритети макроекономічного регулювання в країні; кон'юнктуру фондового, грошово-кредитного, валютного, товарно-сировинного ринків України.

У світовій практиці [3; 4; 9] поширені три методи аналізу ринку, а саме: фундаментальний; технічний; інтуїтивний. Фундаментальний аналіз передбачає визначення основних напрямів динаміки зміни ринкової ціни, або трендів.

Сучасні товарні, фондові та валютні біржі є індикаторами ринкової кон'юнктури та регуляторами ринкової економіки, оскільки ціни похідних фінансових інструментів, фактично, є прогнозами цінових тенденцій на ринках базових активів, довгостроковість яких визначається відповідним терміном обігу деривативів. На наш погляд, біржова інформація є адекватним інформаційним ресурсом фундаментального аналізу, який доцільно використовувати для обґрунтування адаптованості спектр базових активів і відповідних похідних фінансових інструментів до поточних макроекономічних умов.

Вважаємо, що методологія здійснення фундаментального аналізу для обґрунтування вибору базових активів похідних фінансових інструментів повинна охоплювати багатовекторну характеристику кон'юнктури ринку базового активу та факторів, що її формують, враховуючи прогнозну оцінку зміни впливу відповідних кон'юнктурутворюючих факторів, а також побудову прогнозової динаміки ціни базового активу.

На товарно-сировинних ринках (сільськогосподарська сировина, лісові товари та продукти їх переробки; промислова сировина — нафта-сирець та продукти її переробки, кольорові та коштовні метали) до таких факторів належать: структура та обсяги сировини, видобутку, запасів; проекція методів макроекономічного регулювання на дані ринки. Результати кон'юнктурного аналізу дозволяють визначити тип ринкової ситуації з метою визначення цінового тренду, тобто: дефіцит загальної пропозиції (тобто попит перевищує пропозицію $\square$ ринок продавця, ціни зростають); дефіцит загального попиту (тобто пропозиція перевищує попит $\square$ ринок покупця, ціни спадають).

Таким чином, основою фундаментального аналізу товарно-сировинних ринків є динаміка макроекономічних показників, а також політичних і природних факторів. Фундаментальний аналіз фондового, грошово-кредитного і валютного ринків ґрунтується переважно на таких макроекономічних показниках: ВВП; індекс споживчих цін; індекс цін виробників промислової продукції; індекс промислової продукції; грошова маса; питома вага збиткових підприємств; доходи населення; витрати населення; заощадження населення; середня заробітна плата та вартість споживчого кошика; обсяг капітальних інвестицій; рівень безробіття; дефіцит (профіцит) зведеного бюджету; обсяг державного боргу; чистий експорт товарів та послуг; валютний курс; рівень кредитних ставок на кредитному ринку; валютні резерви Національного банку України; показники соціального розвитку.

Вважаємо, що методологія фундаментального аналізу ринків базових активів похідних фінансових інструментів має бути спрямована на визначення причин кон'юнктурних коливань, асиметричності, неефективності та нестабільності даних ринків. У зв'язку з цим, доці-

льно використовувати три групи факторів: показники макrorівня; показники динаміки ринку; фактори, що оцінюються в поточному періоді в режимі реального часу.

Результатом фундаментального аналізу ринків базових активів похідних фінансових інструментів, має стати модель визначення впливу зазначених груп факторів на динаміку цін базових активів і побудова прогнозу цінових коливань. На наш погляд, моделі, методи та інструменти фундаментального аналізу є актуальними для: визначення рівня концентрації капіталу на ринках базових активів; визначення рівня волатильності ринків базових активів; побудови профілів потенційних хеджерів для ринку похідних фінансових інструментів; визначення напрямів розвитку позабіржового ринку похідних фінансових інструментів.

Література

1. *Грант К.Л.* Управление рисками в трейдинге. Как повысить прибыльность с помощью контроля над рисками / К.Л. Грант [пер. с англ.]. — М.: Мир, 2005. — 349с.
2. *Кац Д.О.* Энциклопедия торговых стратегий / Д.О. Кац, Д.Л. МакКормик [пер. с англ.]. — М.: Альпина Паблишер, 2002. — 400с.
3. *Линч П.* Метод Питера Линча: стратегия и тактика индивидуального инвестора / П. Линч, Дж. Ротчайлд [пер. с англ.]. — М.: Альпина Бизнес Букс, 2008. — 265с.
4. *Сохацька О.М.* Фундаментальний та технічний аналіз цін товарних та фінансових ринків: навчальний посібник / О.М. Сохацька, І.В. Роговська-Ішук. — К.: Кондор, 2014. — 305с.
5. *Фундаментальный анализ финансовых рынков* / [под ред. А.С. Кияница]. — СПб.: Питер, 2005. — 288с.
6. *Hull J.C.* Solutions Manual. Options, Futures, and Other Derivatives. Global Edition / J.C. Hull. — London: Pearson Education Limited, 2012. — 257p.
7. *Strait M.* Futures Markets: Modelling, Managing and Monitoring Futures Trading / M. Strait. — London: Rinehart, 1983. — 115p.
8. *Thomsett M.C.* The Little Book Project Management / M.C. Thomsett. — New York: AMACOM Amerikan Management Association, 2010. — 272p.
9. *Thomsett M.C.* Winning with Stocks: The Smart Way to Pick Investments, Manage Your Portfolio, and Maximize Profits / M.C. Thomsett. — New York: AMACOM Amerikan Management Association, 2008. — 253p.

УДК 330.341.1.001.76 : 336 .71

Михайличенко Наталя Миколаївна

к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів,
ДВНЗ "ДДМА",
zmij.natalka@mail.ru

Назаренко Оксана Сергіївна

студентка кафедри фінансів
ДДМА,
oksana.nazarenko.94@inbox.ru

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ФІНАНСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА ЗА РАХУНОК БАНКІВСЬКОГО КРЕДИТУВАННЯ

ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ ФИНАНСИРОВАНИЯ ИННОВАЦИОННОГО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА ЗА СЧЕТ БАНКОВСКОГО КРЕДИТОВАНИЯ

PROBLEMS AND PROSPECTS OF FINANCING OF INNOVATIVE BUSINESS AT THE EXPENSE OF BANK LENDING

Анотація. У даній статі розглянуто особливості та стан розвитку інноваційної діяльності в Україні та виявлено її основні проблеми розвитку. Проаналізовано основні причини низького інноваційного розвитку національної економіки. Особливу увагу приділено заходам державного регулювання інноваційної діяльності, а також рекомендаціям щодо активізації інноваційних процесів в українському суспільстві.

Аннотация. В данной статье рассмотрены особенности и состояние развития инновационной деятельности в Украине и выявлены ее основные проблемы развития. Проанализированы основные причины низ-